

BÖLÜM 1

Sağlık Turizmi İşletmeleri Yönetiminde Yönetim Organizasyon

Saadet KARAKUŞ¹

GİRİŞ

Türkiye’de 1980’li yıllardan sonra sağlık turizm adına önemli gelişmeler yaşanmıştır. Şimdilerde ise gelinen noktaya baktığımızda Türkiye sağlık turizminde dünyanın sayılı ülkeleri arasında yerini almayı başarmıştır (Aydın, 2009).Türkiye’de sağlık turizmi ekonomiye katkı sağlayacak boyutlarda ilerlemeye başlamış, fakat henüz arzu edinilen seviyeye gelememiştir (Aydın, 2012).

Gelişmiş ülkelerde sanayileşme ve beraberinde oluşan hava kirliliği, çevresel faktörler, mevsim değişiklikleri, stres, oluşan küresel krizler ve beraberinde zorlaşan iş dünyası ve yaşam koşulları, insanların sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu faktörlerin etkisiyle gelişmiş ve gelişmekte olan diğer ülke vatandaşları bakir doğası, iklimi, çevresi ve fiziksel özellikleri gibi sebeplerden dolayı, ayrıca zindelik sağlamak ve bozulan sağlıklarını tekrar kazanmak, tedavi, cerrahi operasyon ihtiyaçlarını karşılamak gibi sebeplerden dolayı bu şartları taşıyan ülkelere seyahat etmeyi ve sağlık turizm hizmeti almayı uygun görmektedirler (Türksoy ve Türksoy, 2010).

Sağlık turizmi, genel olarak var olan sağlığın korunması, kaybedilen sağlığın geri kazanılması, geliştirilmesi sebebiyle başlayan ve sağlık hizmetleri unsurlarına ek olarak gittikleri ülkenin tatil, seyahat, konaklama ve

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, saadet.karakus@sbu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-6326-5941

risklerinin azaltılması için oluşturulan bu ilkelerin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların uygulamaya yönelik olarak düzenlenmesi gerekmektedir. Bu gibi hizmetler Aracı Kuruluş Hizmet Standartları (AKHS)'tarafında yapılmakta ve böylece; sertifikalı/akredite aracı kuruluş ve sağlık hizmeti verenler (tanı/ tedavi ülkesi) ile hastanın geldiği ülke (menşe ülke) arasındaki hizmet kalite farkının kapatılmasını sağlayacaktır (Turizmi, U. S., & Yönetmelik, T. S. H. 2017).

KAYNAKLAR

- Ak, B., & Sevin, H. D. (2000). SSK Hastaneleri Hastane Baş Hekimlerinin Yönetimsel Başarı Düzeyleri Hakkında Bir Araştırma. *Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Amme İdaresi Dergisi*, 33(1).
- Aktan, C. C. (2008). Stratejik yönetim ve stratejik planlama. *Çimento İşveren Dergisi*, 22(4), 4-21.
- Albayrak, A. (2013). *Alternatif turizm*. Detay Yayıncılık.
- Anonim, 2010 <http://www.kultur.gov.tr/TR/Genel/BelgeGoster.aspx?> (Erişim Tarihi: 14 Temmuz 2010)
- Arslan, M. (2014). Yönetim ve Organizasyon Ders Notları. Harran Üniversitesi Birecik Meslek Yüksekokulu, Şanlıurfa
- Aydın, O. (2012).Türkiye'de Alternatif Bir Turizm; Sağlık Turizmi, KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi,14(23):91-96.
- BAKA (2011). Sağlık Turizmi Sektör Raporu, Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı
- Bakanlığı, S. (2012). Sağlık Bakanlığı stratejik plan 2013-2017.
- Batman, O. (2008). Otel İşletmelerinin Yönetimi. Değişim Yayınları, İstanbul.
- Bayar, K. (2019). Dünyada ve Türkiye'de sağlık turizminin önemi ve gelişimi: Antalya yöresi araştırması.
- Boz, M., & Kurt, A. (2004). The influence of stirrer geometry on bonding and mechanical properties in friction stir welding process. *Materials & Design*, 25(4), 343-347.
- Can, H. (2005). Organizasyon ve Yönetim. Siyasal Kitabevi, Ankara
- Can, H., (1998); Organizasyon ve Yönetim, Ankara,s.96.
- Coolbusinessideas.com, 2022/2
- Çelik, A., & Şimşek, M. Ş. (2013). *Yönetim ve organizasyon*. Eğitim Yayınevi.
- Deb, S. K., Nafi, S. M., & Valeri, M. (2022). Promoting tourism business through digital marketing in the new normal era: a sustainable approach. *European Journal of Innovation Management*.
- Denizer, D. (2005). *Konaklama işletmelerinde yiyecek ve içecek yönetimi*. Detay Yayıncılık.
- Diñer, Ö, Fidan,Y.,(1996); İşletme Yönetimi, İstanbul, s.270.
- Edinsel, S., & ADIGÜZEL, O. (2014). Türkiye'nin sağlık turizmi açısından son beş yıldaki dünya ülkeleri içindeki konumu ve gelişmeleri. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(2), 167-190.
- Efe, N. M. (2009). Türkiye'de Yönetim Fonksiyonları Açısından Özel Güvenlik Hizmetlerinin Örgütlenmesi ve Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Efil,İ.,(1999),Yönetim ve Organizasyon,İstanbul,s.118.
- Eren, E. (2011). Yönetim ve Organizasyon. Beta Yayıncılık, İstanbul

- Ertürk, M. (2009). İşletme Biliminin Temel İlkeleri. Beta Yayınları, İstanbul
- Gençay, C.(2007). Sağlık Turizmi. İçinde M. Bulu ve İ.H. Eraslan (Editörler). Sürdürülebilir Rekabet Avantajı Elde Etmede Turizm Sektörü (ss.172-180) Kazancı Hukuk Yayımevi, İstanbul.
- Gevşek, B. (2019). Turizm işletmelerinde yönetimin planlama fonksiyonunun önemi. *Aydın Gastronomi*, 3(2), 129-135.
- GÜL, M. K., ÖZKAN, Ç., ÖZTÜRK, Ö., & KÜÇÜK, S. (2022). TÜRK HALKININ SAĞLIK TURİZMİNE YÖNELİK METAFORİK ALGILARI. *Journal of gastronomy, hospitality and travel (Online)*, 5(1), 145-156.
- Güleç, A. (2014). Avrupa refah devlet/sistemlerinin yeniden yapılandırılmasında sosyal tarafların rolü: Türkiye örneği. *Çalışma ve Toplum*, 2(41), 175-188.
- Gülmez, A., & Yardımcıoğlu, F. (2012). OECD ülkelerinde Ar-Ge harcamaları ve ekonomik büyüme ilişkisi: Panel eşbütünlük ve panel nedensellik analizi (1990-2010). *Maliye Dergisi*, 163(1), 335-353.
- Karagülle, M. Zeki. "Sağlık Turizminde Güncel Gelişmeler ve Gelecek", (t.y.), www.spa-turkey.com/spamakale.asp?id=2, (Erişim Tarihi:07.06.2010)
- Keleş, H. (2019). *Uluslararası hasta ilişkileri yöneticilerinin sağlık turizmine bakış açısı ve sağlık turizmi faaliyetlerinin değerlendirilmesi* (Master's thesis, İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Kır, A. (2011). Otel Yönetiminde Mimari Yapının Yeri ve Önemi. Yüksek Lisans Tezi.İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Kiremit, A.Ş. (2008). Turizmin Gelişiminde Bir Alternatif Olarak Medikal Turizm: Bir Sağlık Kuruluşunda Araştırma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kültür, 2021. <https://www.kultur.gov.tr> - 21.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Mainil, T. (2012). *Transnational health care and medical tourism: Understanding 21st-century patient mobility Towards a rationale of transnational health region development*. Universiteit Antwerpen (Belgium).
- Maviş, F. (2006). *Otel yönetimi*. Detay Yayıncılık.
- Miguéns, J., Baggio, R., & Costa, C. (2008). Social media and tourism destinations: TripAdvisor case study. *Advances in tourism research*, 26(28), 1-6.
- Mucuk, İ.,(1987); Modern İşletmecilik, İstanbul,s.158-159.
- Oktal, Ö. (2014). Genel İşletme ve İşlevler İçinde Yönetim İşlevleri. Detay Yayıncılık, Ankara
- Özgül, A. (2014). Türkiye'de sağlık politikaları üzerine bir değerlendirme. *Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*.
- Özkurt H. (2007), Sağlık Turizmi Tahvilleri.(s.126).İstanbul:Ocak-Haziran 2007. Maliye Dergisi;(152).
- Özlem, Ö. Z. E. R., & Songur, C. (2012). Türkiye'nin dünya sağlık turizmindeki yeri ve ekonomik boyutu. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(7), 69-81.
- Şener, B. (2010). Modern Otel İşletmelerinde Yönetim ve Organizasyon, Detay Yayıncılık, 5. Baskı, Ankara.
- Şimşek, M. Ş., & Çelik, A. (2011). *İşletme bilimlerine giriş*. Eğitim Kitabevi.
- Tanrıverdi, H., Aydoğan, M., Yılmaz, A. (2015). Turizm İşletmeciliği Temel Kavramlar ve Uygulamalar. Detay Yayıncılık, Ankara
- Tengilimoğlu, D. (Ed.). (2013). *Sağlık turizmi* (pp. 46-73). Siyasal Kitabevi.
- Turizmi, U. S., & Yönetmelik, T. S. H. (2017). Resmi Gazete (Sayı: 30123). *Erişim adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/07/20170713-3.htm*.
- Türkoğlu, A ve Türsoy, S.S. (2010). Termal Turizmin Geliştirilmesi Kapsamında Çeşme İlçesi

- Termal Kaynaklarının Değerlendirilmesi, Ege Akademik Bakış, 10(1):699-725
- Ülgen, H., & Mirze, S. (2007). işletmelerde stratejik yönetim. *İstanbul: Arıkan Basım Yayın*, 96.
- Ünleyürü, Y. ve Dinçer, F. (2015). Türkiye'de geriatri turizminin gelişimi ve geleceği. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Matbaası.
- Yalçın, İ. (2006). Counselor in the 21st century. Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES), 39 (1), 117-133.
- Yıldırım, H.H. (2012). Görüşme Notları (13.08.2012). Ankara.
- Yozcu, S. (2011). İklim değişikliğinin Türkiye termal turizm üzerine etkisi: Bursa il merkezine yönelik bir araştırma. *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.*